

NAROD NAŠ DOKAZE HRANI

Dokumenti o rabi slovenskih imen za slovenske kraje ob naši obali

Nad tisoč let živimo tu in živeli bomo, če je to prav ali ne, italijanskemu imperializmu in njegovim zagovornikom

ZNANSTVENE OSNOVE pačenja naših imen

S kraljevim zakonskim odlokom št. 800 od 19. marca 1923, ki nosi podpis predsednika vlade Benita Mussolinija, so bila popačena in potujčena naša krajevna imena. S pisanimi dokumenti, ki nosijo podpis demokristjanskega predsednika...

Res pa je, da so duhovni predhodniki fašizma že davno popreje pripravljali potujčevanje naših imen in da so kasneje fašisti to pripravljane pospešili, ko se je bližala italijanska okupacija naših krajev. V rokah imamo knjigo nekoga Pietra Savinija...

V oči so ga na pr. zbledela številna imena Grad, Gradišče itd. Najprej pove, da pomeni grad 'kupe kamenja' (cumuli di pietras), nato pa z največjo muko našteje pet imen zakonitih zaselkov v vsej Italiji...

Sicer pa se knjiga poslužuje znane šovinistične trditve, da se slovenska imena pojavijo v naših krajih šele v drugi polovici devetnajstega stoletja. Takrat se je Duino spremenilo v Devin, Elisacco v Jelsana, Roditti v Rodik, Sedula v Sedio...

Seveda so latinskega izvora vsa krajevna imena, ki so izvedena iz svetnikov imen, čeprav bi o latinskem izvoru imen mnogih svetnikov resno dvomili. Imena kot Smarje, Smartno, Stivan itd. so zanj čisto navadne estorpiature in verjetno je tudi Smarje pri Jelsah tam na Slajerskem vulgarni esturplatura italijanskega imena Santa Maria di Elisacco...

To in podobno so eznanstvene osnove, na katerih sloni fašistično potujčevanje naših imen v zakonskem ukazu št. 800, ki med drugim milostno dovoljuje na področju sedanje cone A pogojno uporabo osmih slovenskih krajevnih imen (v oklepaju iz italijanskimi) v sledeči, večinoma zelo eslovenski obliki: Dollna, Repen, Nabresina, Bollunz, Borst, Briseiki, Gabrovez in Scoffie...

26.11.1901 v Gorici dne 29. maja 1901

Dokument iz leta 1901 predstavlja pismo deželnega glavarja Pajera devinskemu županu Legiši Josipu, v katerem ga poziva da v smislu zakona izroči vse pobotnice in druge listine, ki zadevajo občinsko upravo, devinskemu županstvu v roku 8 dni...

Pismo Komisije za pogodovanje Krasa za GORIŠKO-GRADIŠKO. Komisija za pogodovanje Krasa za GORIŠKO-GRADIŠKO. Stev. 278. Gorica, dne 1. decembra 1906

C. k. okrajna sodnja Komna št. 94. R. S. 11615. Gospod Josip Legiša. Dokument predstavlja okrožnico, ki jo je deželni glavar Pajer poslal devinskemu županu kot vabilo, da se 29. septembra 1906 ob 10. uri udeleži na Travniku v Gorici sprejema cesarja...

Deželni odbor v Gorici, 24. septembra 1906. Deželni glavar PAJER. Dokument predstavlja okrožnico iz leta 1903, je trojezičen in v naslovu je slovensčina se pred italijansko. Dokument je bil izdan v Gradiški in je njegova trojezičnost dokaz mesanege nacionalnega sestava gradiške občine...

COMUNE DI NABRESINA. DI LEGITTIMAZIONE. Dokument predstavlja osebno izkaznico iz prvih časov italijanske okupacije Primorske. Izkaznico je izdala orožniška oblast, Razumljivo, da so slovensko odstranili iz uradnih dokumentov...

Dokument predstavlja uradno potrdilo, s katerim devinski župan (verjetno Pless) potrjuje, da je sel Legiša Josip iz Devina k vojakom in prosil podporno komisijo, da bi svojcem nakazala prispevek za preživljanje. Na dokumentu je jasno viden uradni pečat občine Devin, ki je samo v slovensčini.

Waffen-Pass. Orožni list. Licenza pel Porto d'Armi. Im Namen Seiner K. u. k. Apostolischen Majestät In Nome di Sua Maestà I. e R. Apostolica. Od Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva Cesarja

Municipio di Nabresina. Dokument predstavlja osebno izkaznico iz prvih časov italijanske okupacije Primorske. Izkaznico je izdala orožniška oblast, Razumljivo, da so slovensko odstranili iz uradnih dokumentov...

Podpisano županstvo potuje stave. Dokument predstavlja osebno izkaznico iz prvih časov italijanske okupacije Primorske. Izkaznico je izdala orožniška oblast, Razumljivo, da so slovensko odstranili iz uradnih dokumentov...

MODERNI SHYLOCK SE ZAVZEMA "PO ZAKONU" za funt živega mesa. Dr. A. BUDAL. Sredi decembra 1952 je jugoslovanski predstavnik predložil zaveziškemu poveljniku v Trstu nujnost, da se slovenskim krajem pustijo stoletja stara slovenska imena...

Deželni hipotečni zavod poknežene grofovine Goriško-Gradišanske. Razdolžitveni načrt. Posojila 800 kron. Stev. hip. 3260. Izplačanega. vsled varuštvenega sklepa z dne 16. oktobra 1918 št. 429/13. Posojilo se mora razdolžiti z letnimi odplačili po 6% v 61 polletnih predplačnih obrokih.

ESPERANTO in ESPERANTIZEM

Izmed 150 poizkusov, da se ustvari mednarodni jezik, sta uspela le dva: volapük in esperanto. Oba sta se pojavila ob istem času, neodvisno eden od drugega.

Prvi je ustvaril idio mednarodnega jezika nemški župnik Ivan Martin Schleyer (1831-1912). Bil je filolog, ki je poznal okrog 50 jezikov.

Na bazi angleškega jezika je sestavljal svoj jezik (volapük: vol svet, puk - govor, tj. svetovni jezik). Leta 1879 je izdal slovnico in slovar. Dobro volapük obsega 10 let. Ljudje so močno študili poljebo po mednarodnem jezikom jeziku ter so se ga hitro oprijeli.

Bil pa je volapük notranje jezikovno nedovršen, težko govorniki in poslušalci brez blagolajsa. Zato je ta ne-praktični jezik ob pojavu primerne lažjega esperanta moral prenehati.

Ustvaritelj esperanta je dr. Lazar Ludovik Zamenhof (13. dec. 1859 - 14. aprila 1917) iz Bjalystoka. Kot človek je bil Zamenhof prejet ljubini do človeštva. Takšni skromni ideali je zapustil svetu zlato oporoko nemškega dela; svoj je medtem izprijel jezik, ki je postal v kratkem enakovredna lastnina vseh narodov.

Že v mladih letih so Zamenhofa zanimala vsa vprašanja. Z odaj je razmišljal o ideji svetovnega jezika. Z vsa vstrajnostjo je ločil dela Videla je prebivalstvo rojstnega mesta ločeno v sovražne tabore: Rusi, Poljaki, Nemci, Žide. Škandal je odpravil to zlo, ki je razdeljalo ljudi.

L. 1877, je imel osnutek govora in potakal je se do leta 1887; da s prevajanjem praktično preizkusi in izpili. Kot mlad zdravnik je postavil na tehnično svoj bodoti poklic, a ideja, ki mu je prešla v telo in kri, ga je povedla preko Rubikona. Neustrasno in odločno je postal svoj zadržni leti sleditje slovnice v 46 jezikih.

Vekrat se omenja, da je esperanto kot umetni jezik samovoljno zarjavel in izmisljen. Esperanto je le sestava enota živih indogermanskih jezikov (60 odst. romanskih, 25 odst. germanskih in 15 odst. slovanskih). Le včasih, ko praktično zaokroženo in naravnost redčuje na minimum potrebe.

Mimogrede je vredno omeniti poizkus reformirati esperanto po projektu Ido (ta sultika znači v esperantu polome, torej polome esperanta).

Leta 1900 so se sešli v Parizu odposlanci raznih mednarodnih društev ter so ugotovili da tvorijo raznolikost samovoljno nepravilno zapredno med narodni. K ustavitvi je delegaciji za uvedbo mednarodnega jezika je takoj pristopilo 310 društev in 1250 univerzitetnih profesorjev, ki so podpisali njen program. Ožji odbor je proklamiral 16 jezikovnih načrtov ter se soglasno odločil za esperanto s pridržkom nekaterih reform.

Po netrajni poti se hoteli nekateri člani vtihopitati do tedaj še nepoznani osnutek Ido, ki naj bi izvršil omenjeno reformo. Prišlo je do razdora. Reforma ne le ni bila potrebna, temveč tudi ni uspela. Esperanto je to notranjo krizo kmalu prebolelo in se s tem celo ojačilo.

Brez dvoma je esperanto relativno dovršen jezik, t.j. ne obliko reči, da bi kakoli popolnoma toda vsaka misel in vsako čustvo more najti v njem do največje subtilnosti in finese točen in jasn izraz in to s krajšim načinom kot v drugih jezikih.

Esperanto tudi ni stagniran jezik, temveč se more v smeri razvoja še dalje razvijati. Brez sumnje je do 12-krat lažji kakor vsak drug jezik. Medtem ko vsak drugi jezik, ki dajo pri 100 nepravilnih glagolnih oblik, jih ima esperanto le 12, ki popolnoma zadovoljijo in se tvorijo pri vseh glagolih enako brez izjeme. Kolikta razlika in pristenosti časa! Medtem ko zadostni Evropeu do 20 lekcij po eno uro učenja za splošno umevanje, je treba drugorodcem za isto delo do 50 - 60 lekcij. Tolsto je pisal: «Esperanto je tako lahko umljivo, da sem po prejemu nekaj knjig in brošur v tem jeziku, po dveh urah že imel popolnoma jasno sliko o jeziku in njegovih načelih. Duh esperanta je slovanski. K temu je najvišji nivo. Čeprav, da so bili prvi esperantisti pisali izključno Slovani (Rusi, Poljaki). Zapadni narodi priznavajo, da je to steča za esperanto, ki je dobil na ta način svobodnejše in prožnejše izražanje ter življenjsko moč ustvarjanja.

Po svojem naslaganju (na predzadnjem zlogu) in po vrsti izbranih romanskih besel je prejel esperanto blagovestnost romanskih jezikov, (skrbnost italijanskega in pojoči ton španskega jezika).

Univerzitetni profesor dr. Theodor Fuchs, član avstrijske akademije znanosti, pravi o etnični vrednosti esperanta: «Nacionalni jezik vsakega naroda je plod njegove zgodovinske evolucije. Vse bitke, ki jih je narod vršil, trajno odjeknejo v njegovem

točni kongresi, kjer esperantisti na najidealnejši način občujejo med seboj, izkazujejo si neko posebno naklonjenost in solidarnost. S tem, njeno da skuša esperanto približati ljudi enega k drugemu kot sredstvo vzajemnega sporazuma, se najčisteje in popolnijuje njega praktična svrha.

Raznovrstna so pač stremjenja, ki združujejo ljudi pod skupno imeno. Vseve nacionalnih društev, stanovskih in kulturnih. A čim bolj dobiva tako zblizevanje v skupne svrhe mednarodno lice, tem bolj se obetuj nujna potreba po mednarodnem običju.

Devetnajsto stoletje je doba nacionalizma; vstajali so narodi in se z večjim ali manjšim uspehom skušali otresti tujega jarma. Doba vstajanja stoletja je pomembno vedila vse materialne in moralne interese; t. j. doba mednarodnosti in globoke sodelovanja celokupnega človeštva. V harmonični sintezi ublažuje one nemirne duše, ki je budila ideja nacionalnosti. Prva potreba je glavni znak vsakega naroda v njegovi skupni jeziku. Prav tako je nujna potreba mednarodno organiziranega človeštva mednarodni pomožni jezik, čigar vloga ima dandanes esperanto.

Tako moremo danes govoriti o esperantizmu: stremjenju, širiti širok svetovni jezik, ki naj da veliki družini človeštva možnost popolnega sporazumevanja. Njega tendenca nikakor ni raznarodovanje, pobijanje nacionalnega čuta in izpordvanje kulturnih jezikov, še manj vsiljevanje in notranje življenje narodov. Zelfa ustvaritelja je bila, naj prenehajo narodne in politične, verske in plemenske borbe. Zato bodi naše želje: enakost, bratstvo in svoboda - zrna, ki jih je sejal veliki mojster - idealist in ki naj bi obrodila v srch vsega človeštva bogate sadove.

ČLOVEK in ŽIVAL

Kako so tolminski lovci preprečili tragedijo onemoglih srn v velikem snegu

Lepo je v gorah, kadar zapade sneg, ki tako lepo izgleda vse ostrine skalovja, pokrije globeli in prepadi. Takrat nastopi v višinah gorov velik in resen mir. Planinske kočice, ki so v poletnih mesecih sprejemale številne ljubitelje planin, samujejo prazne in pokrite s snegom. Skoro edini obiskovalec je le še burja, ki prenaša belo odejo zdaj sem zdaj tja.

Niže v dolinah je sneg bolj južen in težak. Stroke bele snežinke so se oprijele vej gozdnega drevoja. Gozdovi so podobni velikani, ki drži na hrbtu težko breme, da se z njim ne more niti premakniti. Tako obloženi gozdovi vzbujajo občutek slovesnosti in velikega miru. Zdi se, da je med temi debli utihnulo vsako življenje.

Temu pa ni tako. Ostro in bajevo oko bo kmalu opazilo visoko v gostem urhu stare smreke poskočno letoletno telovadnikinjo - peverico, ki ni zlezla iz toplega okroglega gnezda. Kaj le hoče v tem mrazu? Naša telovadnikinja sama odgovarja na vprašanje. Lačna je, pa je prišla na beli dan, ki je sedaj res pravi beli dan. Pozorno motri belo okolico. Ze je opazila na veji par česarčkov. To bo nekaj za prazen želodeček. Previdno se plazí po veji do česarčkov. «Rsk, rsk, rsk», zašrebojo ostri zobci in že drži česarček

P. A. Ogarev

nekaj dneh stradanja jih je sila privedla do odločitve, ki ni bila lahka: poiskati hrane v bližini človeških bivališč.

Prirojeni nagon nezaupanja do človeka se je oglašal z vso močjo. Ni bilo izbiri in so tudi srne občutile moč pregovora: sila kola lomila. Iz gozdov doline Bele, iz Cekovnika in iz Masorskih strmin so se srne potopile in vse onemogle približevale človeškim bivališčem. Drugače tako prožne noge so v visokem snegu že omahovale. Niso več mogle poginati v skok gibnega telesa.

Ljudem, ki so izpred zasneženih stanovjaj opozorili borbo živali, se je mogoče otarilo pri srch. Ali naj pustijo od lakote poginuti te uboge in iztrpane živali.

Tedaj se je zgodilo nekaj, kar se sliši kot lepa povest. Človek - lovec je obul visoke in tople škornje, vzeml nahrbtnik s svežim venom in odšel naproti tistim živalim, ki jih je v jeseni tolikokrat čakal skrit za skalami ali grmom z nabasano lovsko puško.

Srne so bile v skupinah po dve, tri ali štiri. Ko so opazile, da se skozi visoki sneg bliža človek, so se hotele poginati v beg. Mišice na tankih nogah so se napele kot struna. Zdaj, zdaj se bodo sprožile in ponesle v lahkem odskakujočem letu - gibnem telesa po beli planji, Zaman. Moči so odpopotovale. Noge so se odstopile v snegu. Se globlje so se pogrezale v belo in grozno gnetilo. Ze jih je sneg vse pokrival, ko je prišla - rešitelj.

Prikazala se je najprej glava lovca - človeka. Srne so zavohale njegov duh. Znova jih je pretreslo. Ko se je lovec sklonil, da bo prebrl in zadel na rano onemoglo žival, se ta zagnala iz sebe začudeno-plašen glas. Občutila je na premrlih nogah - človeško gorkoto, ki ji je tako dobro delo. Istočasno pa je iz lovečeve nahrbtnika zadisalo seno. To je razorožilo prirojeni nagon plahosti in nezaupljivosti srne. Vse so se prepustile reševalcem. Ko so jih zadel na ramena, so ne nertim popolnoma ohlajevale moči. Padle so v nekačo otrpnelost. Ena izmed rešenih živali je pritisnila svoj glavo k obrazu lovca, kot bi se mu hotela zahvaliti za pomoč.

Lovci v Idriji in Spodnji Idriji so tako rešili potepnega pogina 18 srn. V kozočih so jim pripravili zastilno stanovanje in jih krmili. Ze po nekaj dneh so si vse rešene živali opomogle. Ko so jim prinašali krmno, so se približale ograji kot ovce.

Visoki sneg pa se je kaj kmalu ulegel. Lovci so opazili pri zaprtih srnah neko spremembo. Pogostoma so se razgledovale v smeri gozdov. To so lovci razumeli za edino

IZ SLAVNE ZGODOVINE DALMATINSKIH MORNARJEV «Ne bije boj orožje svetlo, bije ga srce junaško!» (Njegoš)

25 Peraščanov proti 120 gusarjem

Tja doli v Boko Kotorsko hiti spomin na davna krvava leta. Ustno in pisano izročilo pričata o hudih dneih, ki so jih preživljali naši pomorski časi jadric. Starinski zidovi Perasta se ogledujejo v mirni gladini bokeljskega fjorda. Nedaleč sredi zaliva jim mehkata dva ljubka otoka. «Sveti Jurij» je čudovito posebno v zidovi hili v mesečni. Beli zidovi njegove cerkvice se skrivajo med temne ciprese in ustvarjajo sliko otoka mrtvih, da se je ni sramoval sam Boecklin. Njegov soled, ki se je Perastu še bolj približal, je umetni otok, imenovan «Gospa» Ribiči in mornarji iz Boka, ponajveč je bil iz Perasta samosa, so ga dvignili iz morskih globlin. Vsaka ladjica je spustila tam v morje tovar kamenja, dokler ni skalna čer, ki je ondaj molela iz slanega objekta, bila obdana s celim skalnatim otokom. Na njem so pomorski postavili cerkvico, ki so jo v teku stoletij zatrpali z dragocnimi zlatimi in srebrenimi darovi. Cerkvica je izrazit kulturno-zgodovinski muzej nekdanj tak slavni Bokeljev.

V cerkvi je ohranjena tudi slika, predstavljajoča dogodek, ki se je pogumnim mornarjem iz Perasta pripetil pred 236 leti in to prav na božični dan. Zgodilo se je to leta 1716.

Bokeljska mornarica je od tedaj uživala velik sloves. Vsi nam mornarji in lastniki ladij so se preživljali s prevažanjem tovarov na svojih urnih jadricah. Prevažali so domače in tuje blago, šli so za zastilkom, ki jim ga v tistih časih ni nikdar primanjlovalo.

V albanskem Draču so krajevne oblasti prepovedale izvažanje žita. Bore malo je bilo to Peraščanom mar. Njihova mala barka, ki jo je vodil Jurij Bane, je pristala in vseh petindvajset mornarjev posadke je urno naložilo žitne vreče. Komaj pa so dvignili sidro, da bi odpluli, jim je zaprla pot velika tartana, turška gusarska ladja, ki se je po svojem namenu poslu priklatila iz Severne Afrike. Na njenem krovu je bilo stovdajset do zob oroženih klatežev.

In tem propalčam, grabežem in morilec naj bi se naš Dalmatince vdati? Nikdar! Za vse na svetu ne!

Pa so se udarili. Petindvajset Peraščanov proti stovdajsetim gusarjem, ki jim je prisililo na pomoč še okoli petindset plena žitnih Dračanov. Skoraj sedemkrat na premo!

Ne bi zastoj na Boko in v njej nad Perastom duh velikega pesnika Njegosja, ki počiva vrh Lovčena. Uresničilo se je njegovo besede, da

«Ne bije boj orožje svetlo, bije ga srce junaško!»

«Prezirom smrti so naši razročeni mornarji, vsi več ali manj ranjeni, vdrli na gusarsko tartano, zasejali grozo in pomandrali vse, kar se jim je približalo. Preplani roparji so se umaknili v ladijsko notranjost. Ujeli so se v past, ostali pa so vsaj živi. Po ohranjenem sporočilu očitovica, tedanjega častnika na peraski ladiji, pomorskega Krsta Mazarovica, vse drugo, to je šestdesetdeset gusarjev, obležalo na bojišču ali pa izgini v morskem dnu.

Urno so Peraščani osvobodili pet kršćanskih ujetnikov, ki so bili uklenjeni na turški ladiji, potisnili so jim

Pozimi delo počiva... (Foto Magajna)

«Ne bije boj orožje svetlo, bije ga srce junaško!»

«Tja doli v Boko Kotorsko hiti spomin na davna krvava leta. Ustno in pisano izročilo pričata o hudih dneih, ki so jih preživljali naši pomorski časi jadric. Starinski zidovi Perasta se ogledujejo v mirni gladini bokeljskega fjorda. Nedaleč sredi zaliva jim mehkata dva ljubka otoka. «Sveti Jurij» je čudovito posebno v zidovi hili v mesečni. Beli zidovi njegove cerkvice se skrivajo med temne ciprese in ustvarjajo sliko otoka mrtvih, da se je ni sramoval sam Boecklin. Njegov soled, ki se je Perastu še bolj približal, je umetni otok, imenovan «Gospa» Ribiči in mornarji iz Boka, ponajveč je bil iz Perasta samosa, so ga dvignili iz morskih globlin. Vsaka ladjica je spustila tam v morje tovar kamenja, dokler ni skalna čer, ki je ondaj molela iz slanega objekta, bila obdana s celim skalnatim otokom. Na njem so pomorski postavili cerkvico, ki so jo v teku stoletij zatrpali z dragocnimi zlatimi in srebrenimi darovi. Cerkvica je izrazit kulturno-zgodovinski muzej nekdanj tak slavni Bokeljev.

V cerkvi je ohranjena tudi slika, predstavljajoča dogodek, ki se je pogumnim mornarjem iz Perasta pripetil pred 236 leti in to prav na božični dan. Zgodilo se je to leta 1716.

Bokeljska mornarica je od tedaj uživala velik sloves. Vsi nam mornarji in lastniki ladij so se preživljali s prevažanjem tovarov na svojih urnih jadricah. Prevažali so domače in tuje blago, šli so za zastilkom, ki jim ga v tistih časih ni nikdar primanjlovalo.

V albanskem Draču so krajevne oblasti prepovedale izvažanje žita. Bore malo je bilo to Peraščanom mar. Njihova mala barka, ki jo je vodil Jurij Bane, je pristala in vseh petindvajset mornarjev posadke je urno naložilo žitne vreče. Komaj pa so dvignili sidro, da bi odpluli, jim je zaprla pot velika tartana, turška gusarska ladja, ki se je po svojem namenu poslu priklatila iz Severne Afrike. Na njenem krovu je bilo stovdajset do zob oroženih klatežev.

In tem propalčam, grabežem in morilec naj bi se naš Dalmatince vdati? Nikdar! Za vse na svetu ne!

Pa so se udarili. Petindvajset Peraščanov proti stovdajsetim gusarjem, ki jim je prisililo na pomoč še okoli petindset plena žitnih Dračanov. Skoraj sedemkrat na premo!

Ne bi zastoj na Boko in v njej nad Perastom duh velikega pesnika Njegosja, ki počiva vrh Lovčena. Uresničilo se je njegovo besede, da

Izvor božičnega drevesca

Prvotni narodi so bili nadržana, da bogovi najrajši bivajo po gozdih. Zato so stavosa posvetili posamezne vrste dreves odločenemu božanstvu, n. pr. hrast Jupitru in Kibeli, pinijo Bakhu in Panu, oljko Minervi, Jovor Apolonu, mirto Veneri, jesen Martu, topol Herkulu, cedro Evmenidam, palmovce Muzam itd. Pri Galcih so svečeniki (druidi) častili posebno dob, a na tem se zlasti zajedavko omele, ki so jo nabirali z izrazitimi obredi: se danes se ta cerimonija imenuje egui l'an neufr. Krščanstvo je nadomestilo poganske vrže in odvzelo drevo vrški značaj. A moderni narodi se vedno niso pozabili starih šeg in navad. Božično drevesce je ostalo kot simbol pomladne dobe. Sicer je 25. grudnia se daleč do vigradi vendar človek jemlje rad upanje za rešitnost. Božič se slavi posebno pri severnih narodih skandinavskih in germanskih porekla, ki živaneže hrepenijo po vesni. Posebno norveška tako slovesno obhaja praznik, ki ga predčuje drevesce nazvano «Jules». Ta izraz najdes pri vseh severnjakih. Irci, Danci, in Švedci pravijo Jul, Jeul, Jol, Anglezji: Jolue, Geole, Yule, Yu. Anglosaksoni: Jekal, Geol, Gehul, Finci ter Estonci: Joulom oziroma Joulo. Keltski: Gevyl, Gevill, Laponci pa Jouis. A Yule je kratko malo simbol zimskega enakonočja, drevo pa ali veja oziroma, ki ga predstavljajo, ponazorujejo obetavno letino. Julske svečanosti segajo v prazgodovino. Davno pred uvedbo krščanstva jih nahačajo v Skandinaviji. Kralj Olaf jih je prepovedal kot brezbožne ostanke mnogobojnosti. Božič se slavi posebno pri severnih narodih skandinavskih in germanskih porekla, ki živaneže hrepenijo po vesni. Posebno norveška tako slovesno obhaja praznik, ki ga predčuje drevesce nazvano «Jules». Ta izraz najdes pri vseh severnjakih. Irci, Danci, in Švedci pravijo Jul, Jeul, Jol, Anglezji: Jolue, Geole, Yule, Yu. Anglosaksoni: Jekal, Geol, Gehul, Finci ter Estonci: Joulom oziroma Joulo. Keltski: Gevyl, Gevill, Laponci pa Jouis. A Yule je kratko malo simbol zimskega enakonočja, drevo pa ali veja oziroma, ki ga predstavljajo, ponazorujejo obetavno letino. Julske svečanosti segajo v prazgodovino. Davno pred uvedbo krščanstva jih nahačajo v Skandinaviji. Kralj Olaf jih je prepovedal kot

brezbožne ostanke mnogobojnosti. Božič se slavi posebno pri severnih narodih skandinavskih in germanskih porekla, ki živaneže hrepenijo po vesni. Posebno norveška tako slovesno obhaja praznik, ki ga predčuje drevesce nazvano «Jules». Ta izraz najdes pri vseh severnjakih. Irci, Danci, in Švedci pravijo Jul, Jeul, Jol, Anglezji: Jolue, Geole, Yule, Yu. Anglosaksoni: Jekal, Geol, Gehul, Finci ter Estonci: Joulom oziroma Joulo. Keltski: Gevyl, Gevill, Laponci pa Jouis. A Yule je kratko malo simbol zimskega enakonočja, drevo pa ali veja oziroma, ki ga predstavljajo, ponazorujejo obetavno letino. Julske svečanosti segajo v prazgodovino. Davno pred uvedbo krščanstva jih nahačajo v Skandinaviji. Kralj Olaf jih je prepovedal kot

NA KARAUULI POD UČKO

(AVGUSTA 1943)

Doživljaj slovenskega partizana, ki se je kot izgnanec prebil iz Bosne v Slovensko Primorje - v svoje rodne kraje

«Kakor razbeljeno železo. Vsekakor to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«Vsekar to ni bila več običajna, marveč prava saharška vročina, brez trohice vlage v ozračju in brez oblaka na nebu. Sebo je bilo globoko in mogoče kakor ocean.

«Odvrgel sem orožje. Pasovje je bilo močno od potu in je zavdarjalo po kislem. Ležal sem nekam vdano in mirno, kakor upehana žival, medtem pa je iz mene nenahoma curjalo. O nicemer nisem razmišljal, le tega sem se prvič ovedel, kako dolga in naporna je bila pot, ki sem jo bil opravlil.

«Odkar sem se nekega večera spustil s Kozare, prevela Uno ter se zastrelil v pol, ki me je peljala proti neki divji kraški pokrajini in dušo na koncu jezika.

Komandir karavale pod Učko je bil Raspor. On in njegovi so držali zvezo s Kavstavičkim punktom proti Irvatski in karavalo pod Slavnikom proti Trstu.

Povedal sem mu, kdo sem in kam sem namenjen. Samo pokimal je z glavo. Potem mi je res lahko odpodil, ker bi imel vsa nova na razpolago in morda tudi ves jutrišnji dan.

«Odpodij se, ker si truden, mi je rekel, kakor bi bil uganil moje misli. Potem mi je še omenil, da se pravkar odpravlja iz taborišča po nekem opravilu in da bo za kosilo doma. Odšel je.

Vrgel sem se v senco grmovja, ki je bilo z njim takrat krogi in krog zavaravano. Ozračje je bilo tako nasičeno z vročino, da je človeku pojemala sapa. To poletje je bilo res nenavadno po svojih dogodkih in po tem, da je sonce pošiljalo svoje žarke na zemljo z naravnost peklensko zlobno. Ni bilo več rumenkast kakor po navadi marveč belo sijanje, kakor razbeljeno železo.

«V

NOVOLETO GOSTOVANJE JUGOSLOV. NOGOMETAŠEV

Sedem enajstoric bo igralo trideset tekem v 7 državah

BEOGRAD, 24. — Sedem jugoslovenskih enajstoric bo odigralo med božičnimi in novoletnimi prazniki 30 tekem na treh kontinentih in v sedmih državah.

PREŽIHOV VORANČ

V kadunji

(Nadaljevanje s 6. strani) da bi razumel, zakaj so reveži pogostokrat neusmiljeni do sebi enakih zaradi svojega lastnega trpljenja in lastne nesreče; njihova duša je pa napolnjena z mržnjo do vsega sveta.

Vse to mi je Tona pripovedovala kar tako, brez vsakega posebnega občutka, navedenja pa, ko sva razgovor končala, mi je rekla: «Kaj ne, da me pri vas ne boste tepli? To tako strasno boli...»

Pri nas je seveda niče ni tepel. Posebno sicer tudi pri nas nismo skrbeli za otroci na parni, kajti oče in mati sta bila vsa le v svojem delu. Dobivala je hrano, kadar smo jedli mi in kakršno smo uživali mi. Prvi teden jo je mati, ki je imela sicer na videz trdo skorjo do revežev, okropala, oprala in osušila od mršca, oče pa je zmetal čunje s katerimi se je pokrivala, na gnojnice ter ji zato dal veliko, staro, vso zašito odejo, s katero je pozimi pokrival čebele v čebelnjaku.

Nekdo sem jo spet zalotil v krčevitem jok. Sprva sem jo tiho opazoval, potem se mi pa je zasmilila, kar se mi pa ni takoj posrečilo. Se je dolgo pogovarjanju je jok potihnil, a vame se je uprla dvoje turobnih, vodenih oči. Tedaj sem jo vprašal: «Zakaj pa toliko jociš?» «Za življenjem, mi je vdan odgovorila.

Naposled je prišel čas, ko je morala zapustiti našo naravo. Namesto enega tedna, kakor nam je običajno določila, je ostala skoraj ves mesec pri hiši. Nekoga dne smo zanesli kadunjo na že pripravljen voz. Molče in brezbrizno, kakor da bi se je vse dojavljalo prav nič ne ticalo, je čepela Tona v kadunji; tudi njene globoke vodene oči niso kazale nobenega vznemirjenja. Otroci smo spet stali okoli vprese, kakor taktir, ko so jo pripeljali na dvorišče, mati je pravljala odoje in višala vzglavje. Vsi smo molčali. Ko je bilo že vse gotovo, je oče dejal: «Tako, Tona, zdaj bova pa na...»

Na glasu se mu je poznalo, da mu ni vseeno. Tona se ni ganila, dokler se voz ni premaknil. Sele tedaj se je okrenila proti nam ter rekla z zamolklim glasom: «Pa bogljaja, kar ste storili zame!» In glava ji je spet omahnila na prsi. Stal sva in nemo gledali za vozom, dokler nam ni izginil izpred oči. Tedaj se je mati obrnila k nam otrokom in dejala: «Poglejte otroci, tako se godi siromaku...» Nič drugega ni rekla...

Charles Dickens PICKWICKOVCI 169 Prevedel prof. dr. Fr. Pradač

«O ne, ne, gospod Weller,» je rekla Arabella in lomila roke. «I no, on saj tku prau.» je mirno odgovoril Sam. «In on drži beseda in kulkr morm jest sodet, mislem, de u naredu, gospodi-na. Si su je o vas use ud tistga Sawbonsa z naučniks. «Od mojega brata?» je rekla Arabella, ki je sklepala iz Sawbongeva opisa. «Jest na vem natanč, kter ud neh je vas brat, gospodična,» je odgovoril Sam. «Al je tist ta bil umazan ud ubeh?» «Da, da, gospod Weller,» je odgovorila Arabella. «Toda dalje, hitro, prosim vas.» «No, tku gospodična,» je rekel Sam, «on je tori use slišu ud nega in nas gspud s misli, ču na ueta hmal z n'm izpreguvur, de u dubu ta Sawbons, k sm že guvuru o nem, tak naboj u glava, de mu na uja muzgane ve' rasti in de ga uja dal enkrat u spiritus.» «Ampak kaj naj storim, da bi to preprečila?» je tarnala Arabella. «Use tu je nardila upazka o stari lubezni, gospodična,» je poučeval Sam. «narbulb b blu, ču b si dal vi rande z nim.» «Toda kako — in kje?» je ihtela Arabella, «jaz niti iz hiše ne smem sama. Moj brat je tako hudoben in nespametni

KINO

Rossetti. 14.00: «Trinidad», Rita Hayworth, G. Ford. Excelsior. 14.15: «Ludi z odra», Charles Chaplin. Nazionale. 14.15: «Missourijski lovec», C. Gable, R. Montalban. Fenice. 15.00: «Toto in žena». Filodrammatico. 14.00: «Mridva sama», W. Chiari, H. Remy. Arcobaleno. 14.00: «Nočne lepote», R. Clair, G. Lollobrigida. Astra Rojaj. 14.00: «Don Camillo» Fernandez. Alabarda. 14.30: «Mala kneginja» Shirley Temple. Ariston. 14.30: «Pepelka», Walt Disneyev, barveni film. Armonia. 14.00: «Kociss, indijanski junaka», J. Chandler. Aurora. 14.00: «Desetorica iz legije», B. Lancaster. Garibaldi. 14.00: «Nevhita na Tibetu», Rex Reason. Ideale. 14.30: «Zadnji izobčenec», A. Murphy. Impero. 14.30: «Kraljeva žena», Franchot Tone. Italia. 14.30: «Cirkuska sirena», E. Williams. Viale. 14.30: «Jeff, uporniški seljak» Jeff Chandler. Kino ob morju. 14.00: «Rojena včeraj», Judy Holiday. Moderr. 14.00: «Zivio Zapata», Marlon Brando. Massimo. 14.30: «Pet revežev v avtomobilu», W. Chiari. Savona. 14.00: «Dogodivščine kapitana Hornblowerja», G. Peck Scola. 14.00: «Ljubil sem te, ne drži se zavedala», J. Garland. Ferroviario. (S. Vito). 14.00: «Za vedno te bom imela», Vittorio Veneto. 14.15: «Naval Mongolova», Ann Byth. Azurro. 14.00: «Stiri peresa», J. Clements. Brivedere. 14.00: «Nancy gre v Rio», Jane Powell. Marconi. 14.30: «rdeči peski», K. Douglas. Novo cime. 14.00: «Sinovi mušketirjev», C. Wilde. Odeon. 14.00: «Pandora», Ava Gardner, J. Mason. Radio. 14.30: «Tomahavk, bojna sekira», Van Heflin.

Dva Bachova koncerta, 9.38 Simfonična glasba, 10.00 Koncert Northstarfordshirskega polka. 10.37 Lahki orkestri, 11.00 Prenos mase iz openske farne cerkve, 12.00 Komorna glasba, 12.30 Znan pevec, 12.45 Poročila, 13.00 Božična vošča, 13.30 Glasba po željah, 15.00 Božični motivi, 15.30 Humperdinck: Janko in Metka, opera v 3 dejanjih, 18.00 Čajkovski: Koncert št. 1, 19.00 Koncert violiniста Igorja Ozima, 19.20 Pestra glasba, 19.45 Poročila, 20.00 Slovenski zbori, 20.30 Slavnostni koncerti in pianisti, 21.00 Radijski oder — Leskovac: Vera in nevera, drama v 3 del, 22.30 Operetna glasba, 23.00 Respihli: Rimski vodnjaki, 23.15 Poročila.

JUGOSLOVANSKE COVE TRST A 254,6 m ali 1178 m PETEK, 26. decembra 1952 11.30 Melodije za velike in male, 13.30 Poročila, 13.45 Lahka glasba, 14.30 Po svetu okrog, 14.40 Domači zvoki, 17.30 Valčki in polke, 17.40 Pesmi narodov Jugoslavije, 18.15 Igra orkester I.L.A. iz Portoroža, 18.35 Izbran spored slovenskih narodnih, 21.00 Literarna oddaja: Bevkova mladinska dela, 21.30 30' orkestralnih ansamblov, 22.00 Vabilo na ples, 23.10 Glasba za lahko noč, 23.30 Poročila.

RADIO

JUGOSLOVANSKE COVE TRST A 254,6 m ali 1178 m CETREK, 25. decembra 1952 13.30 Poročila, 13.45 Lahka glasba, 14.40 Domači zvoki, 17.30 10' za prijatelje ritmične glasbe, 17.40 Pesmi jugoslovenskih narodov, 18.15 Množične in delovne pesni pojo zbori, 18.40 Jugoslovanski zabavni ansambli in solisti, 19.30 Poročila, 23.10 Glasba za lahko noč, 23.30 Poročila.

TRST II. 306,1 m ali 980 kc-sec 8.00 Jutrjana glasba, 8.15 Poročila, 8.30 Lahke melodije, 9.00

Leopold Ples GOSTILNICAR DEVIN želi svojim gostom vesele praznike in srečno novo leto.

Mesnica „STOK“ REPENTABOR št. 33 želi svojim odjemalcem vesele praznike.

Vesele praznike in srečno novo leto želi Vladimir Gorup KROJACNICA PROSEK št. 155

UVOZ - IZVOZ Ivan Ribarič zaloga trdega goriva in lesa SKLADISCE: Ul. Milizije 19 - Tel. 96-510 URAD: Ulica Crispi 14 - Telefon 93-502 vošči svojim odjemalcem vesele božične praznike.

VESELE PRAZNIKE ŽELIJO:

MANUFAKTURNA TRGOVINA Cepar Peter-Pavel TRST, Ul. Udine št. 36 - Tel. 23-296 želi svojim cenjenim odjemalcem vesele praznike in srečno novo leto.

Mizarska delavnica Danilo Počkaj TRST - Ul. Pietà št. 3 želi vesele božične praznike in srečno novo leto.

AVTOPODJETJE - AVTOGARAJA in mehanika delavnica S. T. A. R. TRST - Ul. MORERI, 7 - TEL. 56 08

Zaloga usnja in cviljarskih potrebščin VELJAK VIRGIJ TRST - Ul. MOLINO A VENTO, 3. želi vsem svojim odjemalcem srečno in veselo novo leto.

Foto-studio „EDI“ BARIERA, nad lekarno Picciola želi vsem v fotografjsko stroko, spajajoča dela. — Za božične praznike sprejema naročila za fotografiranje na domu brez vsakega posiljanja cene.

Mesnica MILIČ BARKOVLJE št. 155 želi cenjenim odjemalcem srečne praznike in veselo novo leto.

Vesele božične praznike želi svojim klientom DROBERIJA Scheimer Teodor BARKOVLJE, Ul. del Cerreto 2 - Tel. 28-641

PERTOT MARIJA Gostilna BARKOVLJE, Ul. Miramare št. 137 želi svojim cenjenim gostom vesele praznike in srečno novo leto ter se priporoča.

KROJACNICA KRAVOS JOSIP SV. IVAN BRANDESIA št. 53 želi vesele božične praznike in srečno novo leto svojim klientom.

Vesele praznike in srečno novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem Trgovina jestvin Poljšak Greta zgornja št. 275 - TRST

Motociklistom želi vesele praznike in srečno novo leto MOTO GUZZI Mototehnika Cremasoli TRST, Ulica F. Severo 18

Ernesta Furlan GOSTILNA na COLU 6 želi svojim gostom vesele praznike in srečno novo leto.

Pierina Grilanc GOSTILNA SALEZ št. 59 želi svojim priljubljenim gostom vesele praznike in srečno novo leto.

RIBARNICA Marčeta Pertot TRST - BARKOVLJE Ul. Perarolo 2, tel. 28-415 želi svojim praznikom in srečno novo leto.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim klientom Frizerka Kalin PROSEK št. 1

TRGOVINA SADJA IN ZELENAVE GERLAAC BARKOVLJE V. Miramare 181 želi svojim odjemalcem vesele praznike.

Vesele praznike želi Mlekarna ŠTOKA PROSEK št. 1

Peter Umek GOSTILNICAR GROCANI št. 17 želi svojim gostom vesele praznike in srečno novo leto.

TRGOVINA JESTVIN ALBERTI PESEK želi svojim odjemalcem vesele praznike in srečno novo leto.

GOSTILNA Marija Legiša CEROVLE št. 6 želi svojim gostom vesele praznike in srečno novo leto.

Rozina Brajnik por. Hrovatin GOSTILNA PRI MOSTU OREH želi vesele praznike in srečno novo leto svojim cenjenim gostom.

Razprodaja hrme in zaloga piva ANTON ŠTOKA PROSEK - DEVINSCINA št. 2 želi svojim odjemalcem in znancem vesele praznike in srečno novo leto.

URARNA IN ZLATARNA ALOJZ SOSIČ OPCINE - Narodna ul. 38 želi vesel božič in srečno novo leto vsem svojim odjemalcem.

BERNARD JAZBEC KROJAČ NABREZINA, 173 želi vsem klientom. Srečno in veselo novo leto

TRGOVINA JESTVIN EDVARD GRUDEN NABREZINA Srečno in zadovoljno novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem.

MESARIJA FUKS VOLPI JOŽE NABREZINA želi srečno novo leto vsem svojim odjemalcem bližnjim in daljnim prijateljem in znancem

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim klientom in znancem GOSTILNA ŠTRAJN ANTONIJA DOLINA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem klientom in znancem mesnica PANGERC DOLINA DOMIO

Tvrdba z gradbenim materialom Bratje Fonda SKEDENJ - ZAVLJE vošči svojim odjemalcem vesel božič in srečno novo leto.

Gostilna ŠVARA gostilničar VIKTOR ROJC RICMANJE vošči svojim cenjenim gostom vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vam se mora zdeti to strašno čudno, gospod Weller, da tako govorim z vami, toda jaz sem tako grozno, grozno nesrečna,» je zahtela uboga Arabella tako bridko, da je postal gospod Weller takoj vtiški. «Mogoče, de b se zdel tu čudn, gspodična, de guvarite z mani o teh zadevah,» je iskreno odgovoril Sam, «ampk use, kar morm na tu reot, je, de nism sam prpralen, ampk de um tud z največ veselam naredu use u vasa kurist; in ču b slu za tu, de b se kdaj najdu, k bi vrgu tga Sawbonsa skuz oknu, sm tukl jest.» in med tem si je gospod Weller vihal rokave, ne menš se za to, da bi lahko padel z zida, samo da bi pokazal, da je takoj pripravljen za čin. Ceprav je bil ta izraz njegovih čuvstev zelo laskav, je vendar Arabella (v nemalo začudenje gospoda Wellerja) odločno odklonila ponudbo. Nekaj časa se je junaško branila, dovoliti gospodu Winklu sestanek, ki je zanj Sam tako ganljivo prošil slednji pa, ko je vsak hip pretla nevarnost, da bo njun pogovor prekinila kaka nepovabljena tretja oseba, je dala z mnogimi znaki hvaležnosti razumeti, da ni izključena možnost, da bo jutri zvečer eno uro pozneje na vrtu. Sam je to prav dobro razumel in Arabella se mu je sladko nasmehnla ter dražestno odšla. Gospod Weller se je čudil njenim telesnim in duševnim mikom. Gospod Weller je srečno splezal z zida in ni pozabil posvetiti se nekoliko trenutkov svoji zasebni zadevi iste vrste. Potem se je napotil nazaj č grmus, kjer je njegova zakešenitev povzročila razne premišleke in bojazni. «Moramo biti previdni,» je rekel gospod Pickwick, ko je pazljivo poslušal Samovo pripovedovanje, «sne glede nase, ampak na ono mlado damo Moramo biti zelo opretni.» «M!» je rekel gospod Winkle z neobčajnim poudarkom. Gospod Pickwick, ki se je zdel trenutek razsrjen zaradi to-

na te opazke, je postal čez nekaj časa spet dobrodušen in rekel: «M!, gospod! Jaz vas spreminim.» «V!» je vzkliknil gospod Winkle. «Jaz,» je odgovoril mirno gospod Pickwick. «Ko vam je ona mlada dama dovolila sestanek, je storila sicer prav naraven, a vendar nepreviden korak. Ce bom jaz pri vašem sestanku jaz, vajin obojestranski prijatelj, ki je dovolj star, da bi mogel biti oče vaju obeh — ne bodo mogli obrekljivo ljudje nikoli o njej nič slabega govoriti.» Oč gospoda Pickwicka so žarele, ko je to govoril Gospoda Winkla je neizmerno ganil ta dokaz delikatnega spoštovanja, ki ga je gojil do mlade oboževanke svojega prijatelja; prijel ga je za roke ter ga gledal s spostovanjem in ob udovanjem. «Vi pojdet z menoj?» je rekel gospod Winkle. «Pojdem,» je odgovoril gospod Pickwick. «Sam imej pripravljen moj plašč in plet ter nareči kočijo, ki naj stoji jutri zvečer pred vrati ali pa se rajši malo prej, da pridemo pravčasno tja.» Sam je dvignil roko in klobuku v dokaz svoje pokornosti in odšel, da pripravi vse potrebno za jutrišnje ekspedicijo. Ko ji je se pripeljala ob določenem času in ko je gospod Weller posadil nežno gospoda Pickwicka in gospoda Winkla vanjo, je sedel na kočija zraven kočijaža. Ustavili so se, kakor so se že prej dogovorili, četrt milje pred mestom, določenim za rendez-vous, rekli kočijažu, naj jih počaka, dokler se ne vrnejo, in sli potem pes. Tedaj je tudi gospod Pickwick s smehljajem (ki je kazal, kako je sam s seboj zadovoljen) izvelkel iz žepa svetilko z reflektorjem, ki si jo je kupil za to potovanje. To je bila posebnost mehanike, kakor je razlagal gospod Pickwick spotoma gospodu Winklu v nemalo začudenje nekoliko klatežev, ki so jih srečali.

«Kako dobro bi bilo, če bi bili imeli nekaj takega pri naši poslednji vrtni ekspediciji? ponoči, kaj ne, Sam?» je rekel gospod Pickwick, ozrši se v dobri volji na svojega slugo, ki je rancal za njim. «Lepa reč, če zna človek dobr z njo računat, gspud,» je odgovoril gospod Weller, «ampk če nočete, de b vas kdu v du, mislem, de je buli sveča, ke dr dugori, ket č svet.» Gospoda Pickwicka je Samova opazka ostrašila; spravil je svetilko v žep in sli se dalje brez besede. «Tod, gspud,» se je oglasil Sam «Dovolite de vas pelem. Tuki je tista ulca, gspud.» Sli so torej po slepi ulici; tema je bila kakor v rogu. Ko so tavalj po temi, je gospod Pickwick enkrat ali dvakrat izvelkel svoj svetilko ter vrgel z njo zelo svetel ozek trak svetlobe na pot pred seboj. Na pogled je bilo to zelo lepo, toda zdelo se je, da učinkuje le tako, da je vse naokrog še bolj temno ko prej. Ko so dospeli do velikega kamena, jim je Sam priporočil, da bi sedli, dočim je sam šel ogledovat in se pripravat, ali Mary je čaka. Čez pet ali deset minut se je Sam vrnil in rekel da so vrata odprta in vse v redu. Gospod Pickwick in gspod Winkla sta šla kakor tata tiho za njim in dospela na vrt. Nato sta oba nekolikokrat rekla drug drugemu: Pst! a nobeden izmed njiju menda ni jasno vedel, kaj bo. «Ali je gospodična Allenova se na vrtu Mary?» je vprašal gospod Winkle, ves razburjen. «Ne vem, gospod,» je odgovorila lepa služkinja. «Najbolje bi bilo, gospod, da bi vam gospod Weller pomagal na hruško in da bi bil gospod Pickwick tako prijazen in pazil, ali ne gre kdo po ulici, jaz pa bi stražila na drugem koncu vrta. Jezes Marija, kaj je to?» (Nadaljevanje sledi.)

Vesele praznike želi:

Guštin Josip
GOSTILNA V ZGONIKU št. 3
želi svojim gostom vesele praznike
in srečno novo leto.

Emil Milič
GOSTILNA PRI BRISKICAH št. 10
želi svojim gostom vesele praznike
in srečno novo leto.

Trgovina jestvin
RIOLINO MARIO
ZGONIK št. 8
želi vesele praznike in srečno novo leto
vsem svojim odjemalcem.

Trgovina jestvin
KANTE ZDRAVKO
PROSEK št. 125
želi svojim odjemalcem
srečne in vesele praznike.

Trgovina s čevlji
COLJA MIRO
PROSEK št. 212
želi svojim klientom srečen in vesel božič.

DROGERIJA
Antončič Josip
PROSEK
želi svojim odjemalcem vesel božič.

TRGOVINA JESTVIN
Marija Danev
PROSEK št. 124
želi svojim odjemalcem in znancem
vesele božične praznike.

«Gospodarsko društvo»
PROSEK
želi vesele praznike svojim gostom in znancem.

Vesele praznike in srečno novo leto
želi svojim odjemalcem in znancem
Trgovina jestvin Križman Ferdinand
GABROVEC št. 42

Vesele praznike in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in znancem
Trgovina jestvin Fabčić Bernard
KONTOVEL št. 231

Vesele praznike in srečno novo leto
želi svojim gostom in prijateljem.
gostilna FURLAN ERNESTA
REPENTABOR

KRAMAR JOSIP
krojač
OPCINE - Narodna ul. 42 - Tel. 21-026
želi vesele praznike in srečno novo leto
klientom, sorodnikom in znancem.

Prvovrstne likerje, žganje
in sirupe dobite pri stari TVRDKI
JAKOB PERHAUC
TRST, Ul. Xydias 6 - Tel. 96332
Posebnost:
kremamorsala,
slivovka, tropino-
vec, jajčni brandy

Krejaška delavnica
za dame in gospode
CARLO MILETICH
TRST, UL. MILANO 25. III
Ima v zalogi vzorce
«LA SARTOTECNICA» - Milano
Solidna in točna postrežba

AVTORIZIRAN GEOMETER
prevzema vse posle za vknjiženje zemljišč in izdeluje
načrte stanovanjskih hiš po ugodnih cenah. - Pojasnila
in pomoč pri zidanju po načrtu «Aldisio».
UL. MACHIAVELLI 17, VRATA 7

RADIO POSTREŽBA TOČNA
POPRAVILA VSEH VRST RADIOSPREJEMNIKOV
STANKO VODOPIVEC
DOLINA 63
GENE ZMERNE

PALACE HOTEL V PORTOROŽU
vabi na
silvestrovanje
katero bo v vseh prostorih hotela
Igral bo priznani glasni orkester
Preskrbljeno bo za veselo zabavo, dobro večerjo in pi-
jaco, vsi prostori bodo okrašeni. - Po želji rezervi-
ramo mize.
Prevoz na Silvestrov večer od Skofjajz z avtobusi
«Adrija» skozi Koper, Izolo in Strunjan za Portorož
ob 17., 18., 19. in 20. uri. - Povratek v jutranjih urah.
VABLJENI VSI!
Informacije pri «Adria-Express», Ul. Fabio Severo 5-b
tel. 29243.

NAJLEPŠI
BOŽIČNI DAR
DRAGO PETKOVŠEK
RADIJSKE PRAULJICE
Ilustracije: prof. GROM
RAZVESELITE
SVOJE
DRAGE!

UVOZ
IVAN RIBARIČ
ZALOGA TRDEGA LESA IN GORIVA
IZVOZ
URADI: UL. CRISPI TEL. 93-502
Skladšče: Ul. delle Milizie št. 17-18 - Tel. 96-510

ZTT ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
dr. z o. z.
T R S T
UL. MONTECCHI 6
Telefon 95873
VSAKOVRSNE PLOŠČE
ZA MOTORJE, ANAČRE ITD.
GRAVIRANJE NA ALUMINIJU
ANTIKORODNI MEDENINO
BAKER ALPAHO, NEBA-
VEČER IERLO ITD ITD

TRGOVINA JESTVIN
Daniilo Kos
DOLINA,
MACKOVLE 25
želi vsem cenjenim odje-
malcem in znancem sreč-
ne in vesele praznike in
obnem tudi novo leto.

Gostilna «EX USSARO»
UL. CARDUCCI 41 (nasproti pokritega trga)
želi svojim gostom vesele božične praznike

GOSTILNICA
ŠTRELJ
GABROVEC št. 24
Vesele praznike in srečno novo leto
želi svojim gostom in znancem.

Vesele praznike in srečno novo leto želijo svo-
jemu
očetu in stricu
v GABROVICI bl. Komna
HENRIK ZERJAL,
žena Adolfini
in hčerka Mariella.
Sprejema od 9. do 13. ure in
od 15. do 20. ure.
TRST - Ul. Torrebianca št. 43
(vogal Ul. Carducci) - Tel. 71-18

GOSTILNA
LUXA VLADIMIR
PROSEK št. 137
želi vsem svojim gostom in prijateljem
vesele božične praznike in srečno novo leto.

KAREL KALC
TRGOVINA JESTVIN
in TOBAKARNA
GROPADA št. 97
želi svojim odjemalcem
vesele praznike
in srečno novo leto.

MESNICA
Ernest Legiša
PROSEK št. 197
želi vsem svojim odjemalcem
vesele božične praznike in srečno novo leto.

SREČKO MARC
MESNICA
na KATINARI 101
želi svojim odjemalcem
vesele praznike
in srečno novo leto.

KINO
«Prosvetni dom» v Nabrezini
predvaja DANES ob 16. in 20. uri ter JUTRI
ob 20. uri veliki zgodovinski barvani film
«JEANNE D'ARC» (Devica Orleanska)
in želi vsem cenjenim obiskovalcem
vesele praznike. UPRAVA

KROJAŠKI SALON
M. MOZETIČ
Trg Gariba ldi 11, tel. 90-80
za dame
in gospode
NAJMODERNEJŠA IZ
DELAVA TAJERJEV
PLASCEV, OBLEK. ITD
Velika izbira, dobrega in
moderna blaga naji-
nejših tovarn.
PLAČILNE OLAJŠAVE

TRGOVINA JESTVIN
JOSIP ŠKABAR
OPCINE - Narodna ul. 65
želi cenjenim odjemalcem in znancem
vesele praznike ter uspeha polno novo leto.

BAR «ALLA PLSCHERIA»
R. N. SAURO 12
nudi vsak dan, razen ponedeljka
in petka, veselo zabavo z
Ruško balalajho
in dobro postrežbo
Vsako soboto in nedeljo ples

Velika izbira vseh vrst kuhalnikov in
štedilnikov na plin, tekoči plin, električno,
les in premog, najboljših znamk - Električni
hladilniki in hladilniki na led Najlepsi
darilni predmeti, servisi iz porcelana,
umetniške keramike, stekla in kristali

Prvovrstno po-
srebrni pribor
in pribor iz ne-
rjavečega jekla
Vse za gostilne,
bare, dom in
kuhinjo
PLAČILNE OLAJŠAVE

Tvrška KERŽE
TRST - Trg sv. Ivana 1
(Piazza S. Giovanni - Tel. 50-19)

Slava in znana terdha
TULIAK RODOLFO
ki se je preselila v
Ul. della Guardia 15
tel. 85089
z zadovoljstvom obve-
šča svoje odjemalce,
da ima na razpolago
novovrstno šivalniško-
jev svetovne znamke
SIMCA KAYSER
s križnim živcem za
gumbnice, prikrivanje
gumbov in čipk ter
vezenje brez ohvira.
25-letno jamstvo. Naprodaj rabljeni poglobljivi stroji in v oma-
ricah. Vzamemo v račun in dobro plačamo rabljene stroje.
Popravila z jamstvom. Obročno odplačevanje po 50 lir dnevno
brez predplačila. Brezplačen pouk v vezenju.

